

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

Program za našo mladino.

—st— Ne samo lepa je naša domovina, nego tudi imenitna in zanimljiva. Na slovenskih tleh bilo je razkrižje raznih narodov in razni narodi ostavili so tukaj sledove svojega bivanja in delovanja. Po slovenskih tleh spajala je svetovna cesta razne narode z Italijo in tako je bila naša domovina priča mnogih važnih zgodovinskih dogodkov. Mnogo mnogo let je minilo, ko je površje zemlje okoli našega stolnega mesta imelo drugačno lice, nego ga ima danes; zanimljive stavbe na kolih, katerih starodavni ostanki so se ohranili do naših dni, pričajo nam jasno, da so tam, kjer stoje danes naših kmetov hiše na trdnih tleh, zabijali ljudje kole v močvirje ter na njih gradili svoja stanovišča; pričajo, da so tam, kjer hodi slovenski kmet po gladkih cestah, vozili se v primitivnih čolnih starodavni prebivalci naše dežele. Mnogo sledov svojega kulturnega življenja in delovanja ostavil je na naših tleh zmagonosni Rimljan, in, kar tudi nekaj znači,

tudi naši stari pradedje ostavili so tukaj spomine na svoje bivanje in delovanje. Dan na dan izkopavajo se iz matere zemlje znamenite starožitnosti in slovenski kmet zadene s plugom ob kako starino, katere važnosti še niti pojmiti ne more. Malokateri dežela je v tem pogledu toli važna in znamenita za zgodovino in starožitnosti, kakor ravno naša domovina, in kdor se hoče o tem uveriti, naj le ide v naš krasni deželni muzej, v kateri se stekajo in v katerem se hranijo ti bogati ostanki preteklih dob. —

Dà, lepa zgradba vzdiguje se v našem stolnem mestu, katero je vzgradila dežela v namen, da se v njej hranijo naše starožitnosti in da se rešijo pogina. Dne 2. decembra t. l. otvoril se bode slovesno naš deželni muzej, ki je nazvan po imenu našega prejasnega cesarjeviča Rudolfa. Vsakega rodoljuba in gojitelja znanosti mora to veseliti od srca, da so vzgradili tudi Slovenci zgradbo, ki je posvečena toli pomenljivim namenom.

Toda s tem se je le nekaj storilo, a ne vse. Kaj nam pomaga muzej, kaj starožitnosti, ako nimamo mož, kateri bi se bavili z njimi, kateri bi nam jih tolmačili, da bi prav umeli njih važnost. V obče je znano, da imamo poleg g. Dežmana, samo še g. prof. Alfonza Müllnerja, ki pa biva v Linzu, torej v tujini, sicer pa nikogar, ki bi se posvetil izučevanju starožitnosti naših. Pa ne samo nam se dogaja tako; tudi drugi Slovani niso v tem oziru srečnejši. Na Dunajskem vseučilišču je le jeden Slovan, kateri se je posvetil slovanskim starožitnostim, in ta jedini Slovan ne bode mogel delovati pri vseh Slovanih. In kakor je danes videti, nimamo upanja, da bi se kateri naših sinov posvetil tej stroki znanosti, in tako bodo vse starožitnosti naše, nakopičene v deželnem muzeju, mrtva preteklost.

Na vse to hoteli smo opozoriti našo mladino, da to premišlja in da se ta ali oni sin našega naroda posveti starožitnostim. Seveda bi tudi dežela tu lahko nekaj storila. Ako je že toliko žrtvovala, naj še žrtvuje malo, da malo, in še le potem bode prav koristila znanosti. Upajmo torej, da se to skoro zgodi. Mnogo itak ne bode treba žrtvovati, ker imamo na Dunaji Knafeljeve ustanove, ali, kakor smo rekli, storiti je nekaj treba, in kdo

drugi je pozvan v to, da prevzame inicijativo, ako ne dežela?

Mnogo vzrokov imamo, da to pričakujemo od dežele. Ne spadamo sicer mej tiste, kateri zato žele predrugečbe v krasni muzejski zgradbi, ker sedanjí čuvaji te zgradbe, ki je svojina dežele, urivajo nemške napise na prvo mesto ter nas tako v lice bijejo s svojo pristranostjo. Mi imamo druge, tehtovitejšje razloge. Zgodilo se je in dogaja se še danes, da se na prva mesta silijo možje, ki so sicer učeni, ali so nezmožni našega jezika, in to je tehtovit razlog, da nam taki možje ne mogó koristiti. To bode vsakdo priznal. Z druge strani pa moramo poudariti, da od zdanjosti nimamo nobenega dobička in da nam je takorekoč zaprt pot v svetišče znanstvenega preiskovanja. Žal, da je tako in da moramo to očitno izpovedati, in le spoštovanje do znanosti zabranjuje nam, da ne govorimo jasneje; sicer pa upamo, da nas umejo vsaj oni, ki poznajo natanko naše žalostne razmere.

Naše tarožitnosti in vse, kar je z njimi v zvezi, jedini so vir in podlaga naši zgodovini, iz teh virov mogli bi zajemati ponos in zavest, tu bi se mogli okrepiti in zajemati naučusenje za ljubezen do domovine. Naš muzej je važen za vse Jugoslovane, kakor se je izrazil znani zgodovinar Lopašić, in kakor rečeno, vse kar je v muzeji, mora nam ostati mrtvo, ne oživlja nas, in vender so taki zavodi oživljajoči elementi domoljubne zavednosti.

Naj na to misli naša mladina, ki se odpravlja letos na velike šole in dežela naša naj tudi stori svojo dolžnost, zakaj šele potem bode naš deželni muzej mogel izvrševati svojo kulturno nalogo.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 27. septembra 1888.)

(Konec.)

Poslanec prof. Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o ponudbi Frana Jarca, župnika na Mirni, da bi se njegova zbirka denarjev za muzej Rudolfinum, kupila za 800 gld. Najbolj merodajni razsojevalec Dežman je zapisnik zbirke pregledal, a določil, da ima muzej že ogromno množino te zbirke, torej ne kaže, kupiti jo. Ponudba se odkloni.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Pretekle dni bil sem v preprijetnem položaji, da skoro nesem vedel, kam bi se najpreje obrnil. Imeli smo „čespljev semenj“ in ekonom je pri tem pridelku lahko premišljal, zakaj se na Dolenjskem in v Istri plačuje kvinta! po 60 do 65 soldov, dočim jih na trgu Ljubljanskem dobiš jedva 8 do 10 za jeden sold.

Potem začele so se šole navzlic Gaučevemu „Sicherheitsventil“ v podobi dvajsetih goldinarjev za borih pet mesecev, privrelo je toliko ukaželjne mladine, da kaj jednacega še ni videla gimnazija Ljubljanska, odkar stare babe jezike brusijo. „Kam s toliko razumništvu?“ jadikuje in javka pesimist, tolčeč ob ozke prsi. „Nastal bode duševni proletarijat!“ kriči drugi. „Zakaj tišči vse v gimnazijo?“ oglašja se tretji. In vender je vsa ta trojica prej govorila, nego je mislila, kar bodem skoro dokazal.

Razumništva imamo še vedno jako malo. Premislite le, ljubi moji prijatelji, da Kranjska ne

proizvaja niti toliko razumništva, kolikor bi ga trebalo samo za tukajšnjo gimnazijo in da nam neso priskočili v pomoč naši štajerski bratje, katerih je šestnajst na gimnaziji v Ljubljani, bili bi skoro v zadregi. Ne da se tajiti, da je mnogo „naše gore listov“ v Gradci, v Ljubnem, na Dunaji, v Dunajskem Novem mestu, v Inomestu in po drugih mestih, a kakor bi rekel glasoviti prodajalec fig in cikorijske, in srečni posestnik protokolovane zaušnice gospod Hugon Pammer v Ljubljani: „der Sachverhalt verhält sich so“, je razumništva kranjskega, velikošolcev kranjskih vedno še premalo in veseli moramo biti, da so nam rojaki izmej Save in Mure tako izdatno segli pod pazduho.

Srednje šole pa neso bile jedini predmet opazovanja mojega. Temu pa je deloma kriva naša orioglavla „Laibacher Zeitung“. Popisavala je tako ognjevit pod črto neko „Spritzfahrt“ v Kočevje in razne „Frühschoppen“, da me je z nepremagljivo silo vleklo tjakaj v slavno mesto ob „Rinzeffluss“, kjer imajo glavno ulogo gnila jajca in pa — oprostite! — kravjeki. Žal, da ondu nesem zapazil niti najmanjšega sledu kulture in pristne omikanosti. Poslušajte in sodite!

V četrto ure od mesta oddaljenem zabavišču, tako zvanem „knežjem parku“, kjer je v senci košatih smerek nekoliko primitivnih miz in klopij, in kamor dijaki tukajšnje spodnje gimnazije čestokrat zahajajo ter se tam uče (?) in kratkočasijo, vse mrgoli nesramnih nas in naš narod žalečih psov. Klopj in mize so namreč odičene cvetjem toli hvalisane omike. Kdor se hoče tja potruditi, čital bode črno na belem:

„Slavenhunde! hier habt ihr nichts zu suchen!“ —

„Eins, zwei, drei, Slovene und Hund ist einerlei.“ —

„Weiss, blau, roth, treten wir in den Koth; Roth, weiss, blau ist jede slavische Sau.“ itd.

Ne rečemo naravnost, da so to dijaki pisali, a nekatera imena dijakov, ki se tu pa tam po klopih in mizah nahajajo in pa okolnost, da ta park večinoma le dijakom v zabavišče služi, dadó to sklepati.

In ako je to res, prisiljeni smo vprašati se: od kod zajema mladina to omiko?

No, pa o tem bom že še katero izpregovoril in sploh razmere tamošnje visoke šole nekoliko obelodanil.

Ker pa že o Kočevji govorim, naj še omenim,

V imenu finančnega odseka poroča poslanec profesor Šuklje o prošnji „Pedagogiškega društva na Krškem“ za podporo. Poročevalec pravi, da društvo želi podpore, da bi se pokrili nedostatek društvene blagajnice, kateri doslej iznaša že 585 gld. To pa ne gre, kajti deželni zbor po svojem organu, po deželnem odboru nema nikakega upliva na društveno delovanje. Vsekako pa zasluži delovanje društva priznanje, ker izdaje strokovne spise, posebno pa, ker je delovanje razširilo po prirejeni učilski razstavi učnih pripomočkov na Krškem, o kateri poročevalec le obžaluje, da se ista ni priredila v toliko dovršeni obliki v Ljubljanskem stolnem mestu. Poročevalec potem nasvetuje, da se dovoli pedagogičnemu društvu podporo za leto 1889. v znesku 150 gld. Se vsprejme.

Dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odseka o prošnji „Pedagogiškega društva“ na Krškem in učiteljev Postojnskega, Kranjskega, Litijskega, Novomeškega in Kamniškega okraja za zboljšanje učiteljskih plač. Poročevalec opomni, da učitelji v svojih prošnjah naglašajo, da se z dosedajno plačo letnih 400 do 500 gld. ne more izhajati, da se je učiteljska plača zboljšala po vseh deželah, posebno lansko leto na Koroškem, kjer imajo učitelji po 700, 600, 540 in 480 gld. „Pedagogičsko društvo“ prosi nadalje, da se petletnice odmerijo od plače, namreč po 10%. Poročevalec pritrdi, da so učiteljske plače na Kranjskem res pičle, dasi tudi v drugih deželah, izvzemši Štajersko, Nižje- in Gornjeavstrijsko in Koroško, neso višje, nego na Kranjskem. Povsod je najnižja plača 400 gld., ki se povzdiguje do 600 in 700 gld. V bogati češki deželi imajo učitelji tudi le po 600, 500 in 400 gld. istotako v Šleziji, na Solnograškem in v Galiciji. Štajersko pa nas je res prekosilo, ker je tam najnižja plača 500 gld. Kar pa zadeva Koroške, so res lani bile plače učiteljev tako urejene, da so zdaj štirje razredi po 700, 600, 540 in 480 gld. Toda 480 gld. ni najnižja plača. Na Koroškem imajo še podučitelje, katere smo na Kranjskem že odpravili in teh je 130 z letno plačo 360 gld. Vrh tega dobivajo učiteljice le 80% učiteljeve plače, tako da je nad 40 učiteljic na Koroškem z letno plačo 300 do 380 gld., torej 170 učiteljskih služeb z manjšo plačo, nego znaša plača na Kranjskem. Deželni zbor kranjski pa je od l. 1873., ko so se prvič urejali učiteljske plače, storil že več korakov naprej s tem, da je l. 1875. dovolil učiteljicam iste plače, kakor učiteljem, da je l. 1879. odpravil podučiteljske službe na deželi tako, da učitelj precej pri ustupu v službo dobiva najnižjo plačo, da je l. 1883. dovolil pravilne doklade tudi učiteljem na jednorazrednicah, kar znaša na leto 6000 gld. Da pa se dosle ni moglo radikalneje pomagati, zabranili so razvidno rastoči troški za šolstvo. Leta 1873., predno so bile učiteljske plače urejene, donasala je dežela k normalno-šolskemu zakladu le 27.000 gld., l. 1876. že 115.000 gld. Do leta 1880. so narasli stroški na 178.000 gld. vsled ustanove mnogih novih šol in za l. 1889. je proračunjenih 261.888 gld., ki se morajo pokriti iz deželnega zaklada. Ako doštejemo še 11.000 gld. za pokojnine, kaže se, da se za šolstvo potrebuje 19% deželne priklade. Toliko ne donasajo davkoplačevalci ne na Štajerskem, še manj pa na Avstrijskem k šolskim potrebščinam.

da se duhovi Kočevskih Nemcev, katere je bila zadnja deželnozborska volitev toli razburila, še vedno neso pomirili, kajti zvečer 11. t. m. je nekdo kljuko bišnih durj jedine gostilne, katero Slovenci še sploh obiskujejo, z kravjemkom onesnažil!

Da je vse to tu v Kočevji mogoče, je lahko umevno, saj naše pritožbe le na videz koristijo in oni mestni sluga, kateri je za volitve Slovence z gnilimi jajci ometaval, in katerega je slavni mestni zastop zaradi tega „sofort des Dienstes entlassen“, — vsaj tako smo čitali v Laibacherici, — še vedno opravlja to svojo službo in je tudi nočni čuvaj ter je zaradi svojih junaških činov morebiti še bolj plačan nego li kedaj poprej.

O onem gospodu pa, kateri je bil zaradi izgredov na dan volitve policijsko kaznovan z globo 20 gld. ali 4 dni zapora, pravijo, da še sedaj ni te kazni plačal oziroma prebil. —

Iz Kočevja na Vransko je precej daleč, ali pa tudi ne, kakor se hoče. Jaz vsaj sem na Vranskem imel nujnega posla, to pa je zakrivil gospod K. Tertnik, ki je baje ondu okrajni sodnik. Nek dopis v „Slov. Narodu“ ga je namreč tako nemilo pošegetal, da se neprestano čoha in praska. Naj-

Toda posamičnemu učitelju ni pomagano, ako so skupni troški še tako veliki, on pa dobiva od te vsote tako droben košček, da od njega ne more živeti, naj si še tako skromno ureja svoje izdatke. Pomisliti moramo, da učitelju ni le skrbeti za vsakdanji kruh, ampak za vse različne kulturne potrebe, katerim se po svoji omiki in po svojem stanu ne more odtežati. Zato se bode moral deželni zbor resno baviti z vprašanjem, kako urediti, oziroma povišati učiteljske plače, da se vsaj nekoliko ustrezne opravičenim prošnjam kranjskih učiteljev, na drugi strani pa da se deželi ne nalaga preteško breme. Finančni odsek bi že letos bil stopil pred deželni zbor s konkretnimi nasveti, ko bi ga ne oviral pogled na deželne finance zlasti pa obzir na dohodek iz naklade na žgane pijače, kateri se utegne zdatno zmanjšati po manjšem užitku. Tudi se to vprašanje ne more rešiti v deželnem zboru, ne da bi ga po prej temeljito pretresali deželni odbor in šolske oblasti. Zato nasvetuje:

Prošnje učiteljev in „Pedagogiškega društva“ se izroče deželnemu odboru z naročilom, da v prihodnji sesiji priporoča oziroma nasvetuje tako uredbo učiteljskih plač, katero prenašajo deželne finance.

Poslanec profesor Šuklje misli, da je letos absolutno nemogoče ustreči tej prošnji. Normalno-šolskega zaklada proračun je pač narasel, ko se je tudi Ljubljanskega mesta ljudsko šolstvo vzelo v deželno oskrb, a tudi brez tega naraščajo troški za ljudsko šolstvo res rapidno. A vse to danes ni glavna stvar. Nikdo mej poslanci ne ve, kakšen bo prihodnji računski sklep deželnega proračuna, koliko bode davek na žganje vrgel in v očigled temu neznaneu odnošaju, tudi največji prijatelj ljudskega šolstva danes ne more priporočati večje plače ljudskim učiteljem. Pritožbe kranjskih učiteljev, da se jim najslabše godi, neso istinite. V Bukovini, ki ni dosti ubožnejša od Kranjske, imajo še slabše plače 250 do 300 gld., torej je kranjski učitelj še vedno na boljem. Tudi na Koroškem ni plačilo tako briljantno, saj je 130 učiteljev, podučiteljev, imajočih po 360 gld. in govornik bi svaril učitelje kranjske, da bi se preveč ne ozirali na sosedne dežele, kajti s tem bi se nikakor ne okoristili. Res je pa, da, ako hote učitelji posvetiti vse svoje moči v zmislu §. 55. državne šolske postave le šolskemu pouku, da je plača 400 gld. le premajhna, posebno za starejše učitelje, kateri imajo mnogo dece, in za učitelje, kateri v nekih krajih ne dobe niti naturalnega stanovanja. Ako bode deželni odbor hotel prenameniti šolske zakone, imel se bode v prvi vrsti baviti s tem, da izbaene vse birokratične izrodke te postave. Popraviti bode treba to, zoper kar je Vesteneckova šolska novela najbolj grešila, da se napravi pravo razmerje mej plačami, mej najvišjimi in najnižjimi. Učiteljski kandidat kot učitelj dobi takoj 400 tudi 450 gld. in na tem mestu ostane skoro vse svoje življenje, k večjemu dobi 500 gld. prav redkokrat 600 gld. Zaradi tega nasvetuje govornik, naj bi uvaževal deželni odbor, ko se bode bavil s tem vprašanjem, to kar je storil češki deželni zbor: naj bi uvrstil učitelje in učiteljice v čvetero razredov s 400, 500, 600 in 700 gl. V prvi vrsti naj bi bilo po 700 gld. 27, v drugi po 600 gld. 47, v tretji po 500 gld. 212 in v četrtri po 400 gld. vsi ostali učitelji in učiteljice.

Poslanec Pakiž toži, da se tako malo ozira

na nasvete krajnih šolskih odsekov in se pošiljajo občinam učitelji, ki jim neso zaradi njihovega življenja po godu. Zato misli, naj bi deželni zbor, da ne bode c. kr. deželni šolski svet tako samovoljno ravnal kakor doslej, šolsko postavo o tej zadevi jako določno popravil in da bi se več ne usiljevali občinam učitelji, katerih nikakor ne marajo, ker so slabi.

Poslanec Dežman se protivi mnenju poslancu Pakiža, da bi se šolske postave predručile. Šolstva čaka po Lichtensteinovem predlogu v državnem zboru popolna preuredba. Potem bode stališče učiteljev vse drugo, in učitelji bodo imeli tedaj vse druge bolečine, kakor doslej, torej naj bi se deželni odbor z nepotrebnim delom ne mučil o taki zadevi.

Poročevalec dr. Vošnjak pravi, da bode deželni odbor gotovo nasvete prof. Šukljeja uvaževal. Na predbacivanje g. Pakiža pa mu je kot udu deželnega šolskega sveta odgovorjati, da se isti v prvi vrsti ozira na predloge krajnih šolskih svetov, kajti vodi ga misel, da je učitelju živeti mej ljudstvom, torej naj bode tisti, katerega si želi ljudstvo. Iz službenih ozirrov se pač dogajali morda včas ne-prijetni slučaj, a to je neizogibno, ker se mora učitelj, če tudi disciplinarno, vendar kam prenesti. Opazke Dežmanove so pa prav neumestne, ker ni nikake zveze mej poboljšanjem učiteljskih plač in Lichtensteinovim predlogom. Pri glasovanju vsprejme se predlog finančnega odseka in potem seja na predlog g. Kersnika sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Solnogradskemu deželnemu zboru predložil je deželni odbor zakon, da se uvede politični ženitveni konsens. Dotična predloga je precej nazadnjaška in se je upravni odsek izrekel, da se mora popolnoma predelati. Treba omeniti, da imajo večino v odseku konservativci, ne pa liberalci. Deželnemu odboru je pa došel dopis vlade, da deželni zbor nema pravice sklepati o omejenji svobode ženitve. Potem takem zakonu ne bode dobil sankcije, naj ga tudi sklene zbor.

Tridentinci hočejo vedno bolj energično zahtevati, da bi se **Tirolska** razdelila v dve pokrajini, ki bi vsaka imela svoj deželni zbor. Poslanec Bazzanella je na shodu volilcev poudarjal, da to mora biti najprva točka zastopnikov italijanskega prebivalstva na Tirolskem. Rekel je, da se vladar, ko so ga o tem vprašali, ni izrazil tako odločno proti tej želji Italijanov, nego nasprotniki razdelitve dežele mislijo. Iz poslančevega govora se je dalo posneti, da Italijani ne bodo dolgo podpirali vlade, če jim ne ustreže v tem oziru.

Odvetniki in beležniki so po nekod pospeševali **razkosavanje posestev** in se še celo sami udeleževali tacihi spekulaciji. Vladi se pa zdi, da se to prav ne strinja s častjo in dostojnostjo njih stanu in se dotična ministerstva naročila deželnim oblastvom, da naj gledajo, kje bi udeležitev omenjenih funkcionarjev pri razkosavanju zemljišč presegala njihov delokrog in zlasti kje bi zapazili njih spekulativno udeležitev, da take slučaje uradno naznajo dotičnim disciplinarnim instancam, da bodo stvar preiskale.

Protisemiti hudo agitujejo za **Schönererja**, da bi bil zopet voljen v državni zbor. Izdali so že volilni oklice, na katerem pa seveda ni povedano, kje je tiskan, in ga v zaprtih pismih razpošiljajo

Dalje v prilogi.

prej se je zaletel v g. Gabršeka, a ko se mu je ta okorni napad ponesrečil, naskočil je učitelja g. Josipa Lavriča. Poslal mu je „Schreibebrief“, v katerem trdi, da on „pozitivno“ ve, da je g. Lavrič poslal dotični dopis v „Narod“ in da ga bode zatožil pri „Stadt- sowie auch Landesschulrath“.

Nečem čestitih čitateljev dolgočasiti s tem, da bi priobčil g. Trtnikovo jako slabo pisano pismo doslovno, to pa moram konstatovati, da je gospod Trtnik, trdeč, da mu je pozitivno znano, da je dotični dopis poslal našemu listu učitelj g. Lavrič, pozitivno lagal. Je li to laskavo, ali pa ne, o tem naj razsoja g. Trtnik sam, kateremu svetujem, naj se ne smeši in naj ne lovi „slepe miši“.

Ker sem že skakal na levo in desno, treba se pomuditi še malo v sredini, v beli Ljubljani in to zaradi dveh slučajev. Prvi slučaj bila je predstava „Svetinove hčere“. Predstava bila je deželnemu zboru na čast. Navzlic temu pa je bilo navzočih pri izvrstni predstavi le čvetero poslancev, drugi odlikovali so se s svojo odsotnostjo. Umeje se ob sebi, da tudi onega poslanca ni bilo, ki ni član niti jednemu narodnemu društvu in

ni naročen na noben slovenski list. „Auch solche Käutze muss es geben!“

Drugi slučaj pa zadeva hranilnico kranjsko. V njej vršila se je zadnji čas „höchste Fruktifizierung“, kakeršne že izza Plachtovih časov ni bilo. Hranilnica jo nekoliko oplahtana. Kaj za to? „Kdor ima dosti „špeha“, lahko škornje ž njim maže!“ Vender pa ima stvar tudi svoje resno lice. Hranilnica kranjska postavlja se vedno na izključno nemško stališče. Narodnjak ne sme v svete hodnike njene. Prvi pogoj je in ostane: Nemec mora biti, ali vsaj nemškutar. Pripoveduje se mi, da je diurnist Žan svojo prošnjo za službo v hranilnici utemeljeval take: „Ich bin verfassungstreu und bleibe verfassungstreu Zeit meines Lebens“. To mu je nekda naklonilo prednost pred drugimi prosilci, to gaslo pa mu je tudi dalo priliko, da se je jedna in ista zlata ura blizu 40krat zastavila. Nemška in nemškutarska gospóda bode izvestno tudi ta dogodek javila v „Tagespost“ in še drugam, da bodo ljudje spoznali „Traurige Zustände in Laibach“. Jaz pa okončujoč to pismo trdim samo to, da bi se pokojni blagi Hradecky moral v grobu obrniti, ko bi čul, kaj se vse pri hranilnici kranjski dogaja. s.

!Vážno za dame!

Moje slavnoznane

volnene potne podložke

(Wollschweißblätter)

brez podlage, ki nikdar ne pustè, da bi nastali madeži od potu na obleki, ima jedini v zalogi v Ljubljani gospod

J. S. BENEDIKT, „zur Spinnerin am Kreuz“.

Cena: Par 30 kr., 3 pare 85 kr. — Prodajalec na drobno dobé rabat.

Frankobrod na O., v avgustu 1888.

(534—9)

Robert pl. Stephani.

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremočljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 28 odlikovanj, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri c. kr. vojašnici, ampak si utrla ugod pri Nj. Veličanstvu n c. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr. vojski, so dali najboljša sprječevala.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krišper in Schusnig & Weber, v Kranji g. Petan, v Škofji Loki g. Koceli. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (288—21)

Gospodu G. PICCOLI-ju, lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Vsprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo esenco, katere me je rešila bolezní, koja me je spravila skoro na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodcu, brez vsacega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezní pridruži se še zlaten ca. Ali jaz in mnogo mojih tovaršev dobió je zopet popolno zdravje in to le po Vašej nedosegljivej „Piccoli-jevi esenci“, za kojoj smo Vam do smrti hvaležni.

Josip Tomažič, c. kr. orožniški vodnik v Pulji. V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzioli-jevej. (208—27)

Proda se šivalni stroj.

Na ogled: (624—3)
Kongresni trg h. št. 3, III. nadstropje.

Pravým pokladem

pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a tajných prostopášností jest výtečné dlo:

Dra Retau-a

Sebeochrana.

České vydání po 80tém vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná ponaučení jeho zachrání co rok na tisíce nemocných od nedovratné smrti. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, jakož i v každém knihkupectví. (397—18)

Najviša odlikovanja na prvih svjetskih izložbah od g. 1867.

Neka se vazda izrično zahtieva:

Družbe

Liebig-ove

mesni izvadak

Pravo,

samo onda, ako etiketa svakoga lončica nosi pridodani podpis u modroj boji,

Liebigov ekstrakt od mesa služi tomu, da se odmah može prirediti jaka i izvrstna juha, nadalje da se njim poboljšaju i začine sve juhe, umake, variva i jela od mesa, te priža, ako se valjano upotrebi, kraj izvanredne udobnosti i sredstvo za veliku prištednju u kućanstvu. — Izvrstno okiepljujuće sredstvo za slabe i bolestne.

J. Liebig

Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:

Dragutin Berck, c. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, I., Wollzeile 9.

Dobiva se u svih većih trgovina mirodija, delikatesa drougerijah, i lekarnah.

Najviša odlikovanja na prvih svjetskih izložbah od g. 1867.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv. tovarna za svetilnice

DUNAJ.

R. DITMAR^{jeva}

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima kroglasto, blesteće belo plame in

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

katere so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vseučilišču v Vratislavi in dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniškej velikej šoli na Dunaji, in se torej ne opira na kako poljubno trditv.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

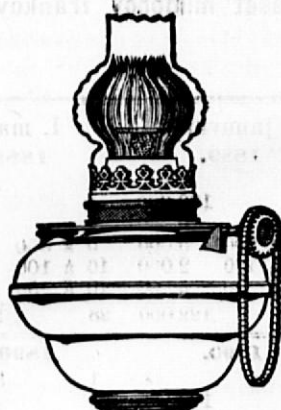
se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi ravnanje z njo jako priprosto, drži petroleja za deset ur ter je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s kroglastim plamenom

v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"
s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč
dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah. (550—10)

Ditmar-jeve svetilnice ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

Bliskovni svetilec z ustavkom.

R. DITMAR-jeve

bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN v LJUBLJANI.

(551—10)

volilec. V tem okoliščini pravijo, da ga imajo za vse čase za najplemenitejšega in najboljšega moža v deželi, če tudi ga je obsodilo sodišče. Zategadelj ga bodo volili, naj bodo glasovnice veljavne ali ne, naj se volitev potrdi ali ne. Samo tako si zagotovo, da ostane njih prijatelj mej njimi, če mu na ta način skažejo hvaležnost.

Vnanje države.

Več rumunskih višjih policijskih uradnikov so odstavili zaradi političnih agitacij. Proti bivšemu ministru Aghelescu-u začela se je sodna preiskava zaradi izneverjenja.

Ravno tako kakor pomorski minister ima z budgetno komisijo francoske zbornice sitnosti tudi vojni minister. Hoče mu na vsak način prikratiti budget za deset milijonov. Kakor se kaže, sklenili so oportunisti, ki imajo večino v budgetnej komisiji, na vsak način vreči sedanjo vlado.

V Nemčiji je vzbudilo veliko pozornost to, da je nemški list objavil nekatere odstavke iz dnevnika cesarja Friderika. V omenjenem dnevniku so nekatere stvari, ki niso po godu Bismarcku in sedanjemu cesarju. Sedaj se ugiblje, kdo je poslal časniku dnevnik, je li pristen ali ne. Proti dotičnemu listu hočejo začeti sodno preiskavo in hočejo urednika siliti, da pove, kdo mu je poslal dnevnik, da ga bodo tožili, ker je izdal državne tajnosti.

O dohodkih iz Afganistana nemamo zanesljivih poročil. Kakor se govori, je sedanjo nezadovoljnost v deželi vzbudil emir s svojimi grozovitostmi. Že dolgo nikomur ne zaupa. Da bi se ga pa bali, dal je v Kabul na razne jako mučne načine mnogo ljudi usmrtiti. Tudi Izaka hana, ki je njegov sorodnik, hotel je dati ubiti, pa mu je ubežal v Herat, kjer je spuntal narod. Število ustajnikov je hitro naraščalo, ker bi se narod rad znebil nečloveškega vladarja.

Dopisi.

Iz Žužemberka 25. septembra. [Izv. dop.] Tudi v našem trgu slavila se je cesarska slavnost, ako ne tako glasno kakor je moči drugod, pa gotovo ne manj dostojno. Tržani so sklenili, da se v spomin slavnostnega dne prvič javno pokaže vse pred kratkim ustanovljeno gasilsko društvo, kar je slavnost res povzdignilo močno. Že na večer 22. t. m. je to društvo napravilo krasno baklado s spremstvom cele izborne godbe Novomeške. Obhod gasilcev in krasna razsvetljava utisnila sta se v daljni spomin vsem tržanom. Izmej razsvetljenih napisov odlikovali so se najbolj oni na domovji g. Pehanija, nek gospod osnažil je tudi nemški napis iz prejšnjih let, ki pa ni ravno slovničen.

23. t. m. budila nas je zopet godba v krasen, res cesarski dan. Ob 9. dopoldne pričakali smo mnoge gostov iz okolice pa tudi iz drugih okrajev, samo gasilci Novomeški in Topliški neso nas počastili, prvim se morda ne dopada slovensko vevanje najmlajših bratov! Vso hvalo pa gasilcem Trebanjskim, ki so prišli skoro polnoštevilno in bi bili gotovo vsi, da ni ob enem slavil imeniten dan častiti starina major Marko pl. Trubuhovič na Mali Loki. Zahvalo tudi g. Mrharju, stotniku gasilcev Dolenjovaških, ki nam je kot večleten gasilec dal marsikak koristen migljaj v težavnem poklici. Po sv. maši blagoslovila se je gasilec izročena tržka brizgalnica, pri katerem sv. opravilu je g. župnik spregovoril nekaj umestnih besed. Gasilci so si govor utisnili gotovo v srce, da bodo strah požaru, kakor so bili ta dan krasota slavnosti. Želimo jim še novo brizgalnico in družega gasilnega orodja ter vztrajnosti pri potrebnih vajah, potem bode njih število — 60 mož — res „pripravljeno dan in noč priteči bližnjemu v pomoč!“

Pri banketu vrole so iz srca umestne napitnice. Župan g. J. Dere ani napil je Njega veličastvu ter prosil navzočnega g. vladnega svetnika Ekla, naj istemu sporoči globoko udanost vsega okraja. Gosp. vladni zastopnik je to takoj storil in napil vrli občini. Izmej družih napitnic omenjajmo še ono gostom, posebno gasilcem, sodnemu oboju, posebno g. sodniku, duhovščini in deželnemu namestniku baronu Winklerju. Ni treba omenjati, da so bile vse napitnice slovenske. Udeležencev je bilo čez 30 in skrb krčmarice gospe J. Vehovčeve hvallila se je obče. — Po banketu opazala se je obča radost na Grajskem velikem vrtu, ki ga je blagovoljno prepustil sodnik. Godba, ples, petje, napitnice, umetalni ogenj vzdržali so nas v pozno noč. — Vseled občega veselja se je točka ob ustanovitvi posojilnice obravnavala le v ožjem krogu, ustanoviteljni odbor pa skliče za ustanovitev poseben shod. Naj se to skoro stori v korist narodu našemu!

Domače stvari.

— (VII. seja deželnega zbora kranjskega) završila se je danes ob 2. uri popoldne. Rešilo se je mnogo oddelkov poročila o delovanju deželnega odbora, računski sklep in proračun deželne kmetijske šole na Grmu, dovolila za preiskave po državnih tehnikih v namen uravnave reke Krke polovica stroškov v znesku 1250 gld.; odklonila prošnja Loškega potoka za izločitev iz Ribniškega sodnega okraja in zazdruženje z Loškim sodnim okrajem. Sklenila sta se zakona „Kdo je oproščen plačila za lovske karte in o prepovedanem lovskem času.“ Prihodnja seja je v ponedeljek.

— (Telovadno društvo „Sokol“) prosi nas naznaniti, da se začne dne 2. oktobra t. l. sistematično poučevanje telovadbe. Telovadilo se bode ob vtorkih in petkih, in sicer v dveh oddelkih. Od 7. do 8. zvečer telovadili bodejo nečlani in pa starejši gospodje, ki se bodo razdelili v več skupin; od 8. do 9. pa člani društveni. — Upisovanje za telovadbo zršilo se bode v torek dne 2. okt. od sedmih do osmih zvečer v realkinej telovadnici.

— (Vinska pokušnja). Kakor je obče znano, priredi c. kr. kmetijska družba kranjska v zvezi s sadno razstavo, od 18 do 21. oktobra t. l. tudi vinsko pokušnjo v Ljubljani. Mnogo najboljših pridelovalcev vinskih se je že oglasilo in obljubilo dati svoja vina na pokušnjo. S te strani je vinska pokušnja torej zagotovljena. Zavedni vinarji dolenjski in notranjski so vsaj po nekaterih okrajih izpolnili dolžnost svojo, sedaj le še preostaja, da bode imela vinska pokušnja tudi tisto korist, katere želi kmetijska družba. Katera je pa ta korist? Korist bode ta, da pridejo vsi tisti, kateri potrebujejo dobrega vina na pokušnjo, da se prepričajo, da rodi tudi na Kranjskem dobro, celo izvrstno vino. Vinska pokušnja bode tako prirejena, da bode mogoče na podlagi pokušenj tudi kupiti več množice vina ter naj bode ta pokušnja nekak začetek vinskega semnja. Gorenjci in Korošci! Vi ste se odvadili sami hoditi po vino na Dolenjsko in v Vipavo, ampak kupujete ga od prekupcev in zato dobivate le slabo in drago blago. Še tisti, ki gre sam po vino, pride navadno vinskemu mešetarju v roke, ta ga pa tja pelje, kjer so ga najbolj podkupili. Vinskega mešetarja pa podkupi najbolj tisti, ki bi se rad iznebil slabega vina po visoki ceni. Pri vinski pokušnji v Ljubljani pokusil bode lahko vsak sam mnogo vrst vina in izbral si bode tistega, ki mu najbolj ugaja. Na ta način bode dobiček dvojen: gorenjski in koroški gostilničarji dobili bodo dobrega in poštenega vina, Dolenjci in Vipavci bodo pa lahko prodali svojo izvrstno kapljico. Ker ima itak vsak Slovenec mnogokrat opravila v Ljubljani, zato naj vsak tako uredi, da pride ob času od 18. do 21. oktobra v Ljubljano na razstavo in da se udeleži vinske pokušnje.

— (Iz Višnjegore) se nam piše: Slavnostni govor prevzel je iz posebné prijaznosti pri štiridesetletnici dne 7. vinotoka gospod c. kr. prof. državni in deželni poslanec g. Šuklje.

— (Nezgoda.) Na Lavrici je včeraj zjutraj konj hlapca Trdino tako močno brcnil, da je v kratkem umrl.

— (Iz zverinjaka na Igu,) kjer je kacic 18 jelenov, ušel je te dni jelen preskočivši zid. Srečen lovec, kateremu pride pred cev.

— (Posojilnica v Logatci) posluje dva meseca in je imela do 26. septembra t. l. prometa 19.604 gld. 57 kr.

— („Bralno društvo“ in „Podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Šempasu). Priredita v proslavo štiridesetletnega vladanja Njega c. kr. apostolskega Velečastva presvetlega cesarja Frana Josipa I., dne 7. oktobra 1888 ob 5^{1/2} uri popoldne v dvorani gosp. Josipa Rijavca slavnostno besedo z nastopnim vspešnim: 1. Godba: „Naprej“ svira orkester. 2. Petje: „Kantata“ poje moški zbor. 3. „Slavnostni govor“. 4. Petje: „Tam gdje stoji“, poje moški zbor. 5. Godba: Odlomek iz opere „Norma“, svira orkester. 6. Igra: „Ženski jok“ v jednom dejanji. 7. Godba: odlomek iz opere „Macbeth“, svira orkester. 8. Petje: „Za Hrvate“, poje moški zbor. 9. „Srečkanje“ štirih dobitkov. 10. Godba: „Uboj“, svira orkester. Ustopnina za neude 20 nov.; srečke po 10 nov. Po končani veselici je skupna večerja treh jedil. Mej večerjo bode sviral orkester. Kuvert brez vine stane 50 nov. Kdor želi udeležiti se skupne večerje, naj

izvoli oglašiti se pri gosp. odborniku Josipu Rijavcu vsaj do 5. oktobra t. l. K obilnej udeležbi uljudno vabita Odbora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 28. septembra. Car in carica in prestolonaslednik odpeljali so se v sredo iz Spale na Kavkaz.

Pariz 28. septembra. Zbornici se bodeta sklicali na 15. dan oktobra. — V minister-skem svetu naznanja poljedelski minister, da se je letos pridelalo 98 milijonov hektolitrov žita, mesto povprečnih 108 milijonov hektolitrov. Ministerski svet začel je razpravljati, ali bi začetkom zborovanja ne predložil načrta revizije.

Berolin 28. septembra. Založniki lista „Deutsche Rundschau“ ovadili so osobo, ki jim je poslala pokojnega nemškega cesarja Friderika dnevnik. Tudi rokopis i-ročili so oblastvu, izjavljajoč, da neso mislili, da bode objavljen dnevnik imelo tolike posledice. Dotični zvezek je že zaplenjen. Ker so založniki vsled obilih naročil tiskali 30.000 izvodov, imajo do 40.000 mark škode. Mož, ki je dnevnik doposlal, je neki južno-nemški učenjak, star znanec in nekdanji diplomatski kolega Bismarckov.

Carigrad 28. septembra. Sultan priredil je včeraj velikima knezoma na čast velik banket ter podelil njima in veliki kneginji Elizabeti visoke redove. Knezi odpotujejo danes v Palestino.

London 29. septembra. Fergusson rekel v včerajšnjem govoru v Mansestru, da v zadnjih treh letih še ni bilo dobe, da bi vnanje zadeve imele tako mirno lice, kakor sedaj.

Dunaj 29. septembra. Cesar prisoten pri včerajšnjih strelnih vajah pri Feliksdufu, dal proti 2. uri povelje, da se odtrobi. Nasprotni veter pregnal znamenje s trobento, tako da je okolu tisoč metrov zadaj nastavljena baterija ustrelila še jedenkrat, akoravno je cesar is spremstvom, seveda v zapogi zakrit, jahal naprej ogledat napadeni objekt. Strel zadef je utrdbo, cesarja in spremstva pa bi ne bil mogel zadeti, ker so bile izven strelne črte. Baterija je takoj ustavila streljanje, ko so se jej dala večkratna znamenja in jo je ordonanca obvestila. — V deželnem zboru poročal Kopp o predlogu Vergenijevem gledé sodelovanja in udeležbe deželnega zbora pri vsprejemu cesarja Viljema, Utemeljeval je predlog odsekov, da se preide na dnevni red. Vergani premenil svoj predlog tako: deželni maršal naj nemškemu cesarju izreče udanost in srčno veselje na prijateljski zvezi. Namestnik izjavil, da se popolnoma strinja s predlogom odsekov in opomni, da zveza ne potrebuje podpore od take strani. Nov predlog Verganijev odklonil se „a limine, ker je proti opravljenemu radu. Predlog odsekov vsprejet z vsem glasovi, nasproti antisemitom.

Narodno-gospodarske stvari.

Našim sadjarjem!

(Spisal Viktor Rohrmann.)

Letos obrodilo je sadno drevje po vsej našej domovini in sosedni Štajerski prav dobro. Obžalovati je le, da sadjarjem ni možno sveže sadje v denar spraviti, kakor so to že par let sem lahko storili. Na Virtemberskem, Bavarskem, Hesenskem, v Renski Palaciji in v Švici obrodilo je namreč po došlih poročilih letošnjo leto sadno drevje, posebno jabolka in hruške tako, da se drevje v pravem pomenu besede lomi pod težo prepolnega sadja. Že od leta 1847 se tamošnji ljudje ne vedo take letine spomniti. — Ker voznina iz teh dežel znaša le od 30—100 mark za vagon svežega sadja, iz naše domovine pa 396 in iz sosedne južne Štajerske celo 415 mark ni misliti, da bi naše sadje konkurirati moglo onemu iz zgoraj imenovanih dežel. Posebno pa še radi tega re, ker je letošnja cena na Nemškem nečuvno nizka. Pred seboj imam oficijalni „Obstpreiszettel“ Virtemberski. Po oficijalnih teh izveštjih, uposlanih od takozvanih „Marktmeisterämter“ iz raznih mest, bila je 22. t. m.; tedaj z minulo soboto cena lepih jabolk za most: v Stuttgartu 300 mark, v Metzingenu in v Rudolfszelli 250 mark in v Friedrichshafenu celo samo 160 mark za vagon. Torej nikjer približno toliko, kolikor samo voznina od nas do tjakaj stane. Ako bi kdo ugnil o istinitosti navedenega dvomiti, povabim istega, da se osobno o oficijalnem tem izveštji v moji pisarni prepriča.

Vprašanje nastane tedaj, kaj naj naši sadjarji s sadjem store?

Po predstojećem preostaja jim le:

1. ali, da sami jabolčnik napravljajo, ali pa
2. da sadje posuše.

Kot domoljub svetovati moram seveda prvo. Morebiti venderle še ni prepozno, da se toli prevladajočemu žganjepitju konec stori ali vsaj zatvornica napravi, opozarjajoč mlajšo generacijo na jako zdravo pijačo — jabolčnik. Priporočam napravo jabolčnika tudi kot poznavatelj viterberskih razmer. V mali tej kraljevini, broječi le dva milijona prebivalcev, poučije se toliko zdrave te pijače, da je bilo leta 1886 vsled pomanjkanja domačega sadja potrebnih 13852 vagonov jabolk in hrusk v vrednosti 10 milijonov goldinarjev uvoziti. V tej deželi, kjer poznajo žganje le po imenu, so pa tudi jako lepo raseni in krepki ljudje. Nek vojaški penzionist pravil mi je v Ulmu n/D, da je pri vojaških naborih v Viterberskeje vedno več za vojaško službo sposobnih, nego jih kontingent zahteva in mora na zadnje žreb odločiti, da se nobenemu krivica ne godi. — V interesu zdravja in dobrega imena našega ljudstva opozarjam torej našo velečastito duhovščino, gospode župane in druge domoljube po deželi, da naj kolikor mogoče s svojo veljavno besedo na naše ljudstvo uplivajo, da si bode jabolčnik napravljalo in se po možnosti tej priznani zdravje pijači privadilo. — Ker je pa za napravo jabolčnika treba mlinov in stiskalnic in si vsak posamičen kmetovalec tega orodja umisliti ne more, naj vsi vaščani k nakupu teh strojev priporočijo in potem drug za drugim jabolčnik napravljajo.

Ako pa utegne kdo več sadja imeti, kakor ga za domačo pijačo potrebuje, napravi naj si iz ostaline in to ne iz najslabjšega sadja krhlje ali sploh posušeno sadje. To posušeno, ako je mogoče, ima prosto sadje, naj potem ali za domačo rabo ima ali pa trgovcem proda, ki se z nakupom posušenega sadja bavijo. 2)

1) V Ljubljani dobe se ti stroji pri gg. Detterji Druskičevu in Terčaku.

2) Tudi jaz kupujem posušeno sadje.

(Konec prih)

SLOVANSKI SVET

prinaša v 18. številki naslednjo vsebino: Javno mnenje in slovanski zastopniki Avstro-Ogerske. — Češko državno pravo. — Češki shod v Pragi. — Peroj, pravoslavno selo v Istri. Potopisna črtica. Napisal D. M. Obalovič. — Poglavlci. Zgodovinska slika. Češki spisal Alojzij Jirasek. Poslovenil Vacerad. (Dalje.) — Dopis. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravnistvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

Poslano.

Častiti gospod urednik!

V „Slovenskem Narodu“ št. 223 z dne 28. t. m. prinašate med drugim tudi vest o iznevečenju v kranjskeje hranilnici, katero sta zakrivila diurnist Žan in sluga Flak. Ker navajate Žana brez krstnega imena in ker bi čestiti bralci „Slovenskega Naroda“ — osobito moji prijatelji in znanci po deželi — lahko zamenjavali napominana Žana z menoj, prosim uljudno, da izvolite navedeno vest s tem popravkom dopolniti, da diurnist Žan ni meni identičen, kakor mi tudi v nikakršnem sorodstvu ni.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Žan,
mesar i gostilničar.

(641)

Preklič!

Janez Jager priobčil je v včerajšnjem „Slov. Narodu“ anonco, da bode mesarsko obrt očeta svojega Tome Jagra (v Marovi hiši, šoški drevored) nadaljeval, zagotavljač najboljšo postrežbo, in da bode sekal le meso pitanih volov.

Podpisana zadruga izjavlja s tem, da Janez Jager ni opravičen nadaljevati vodstva mesarije, ker ni dobil oblastnega dovoljenja ker tudi ni predložil dispensa glede zmožnosti, torej je še le učenec, katerega mora zadruga še oprostiti, predno more prevzeti obrt.

Velečastito p. n. občinstvo naj se pa s to anonco, da se bode sekalo le meso pitanih volov v Jagerjeve mesariji — ne da zapeljati, kajti v tem prostoru se bodo sekali le uprežni voli, krave in biki.

Ljubljanska mesarska zadruga.

Zahvala.

Naši vrli domači prostovoljni požarni brambri, sosednim Ložanom, kakor tudi vsem drugim iz okolice, ki so nam bili prihiteli tako hitro pri požaru dne 23. po noči na pomoč, ter nam veliko rešili s trudopolnim in res požrtovačnim delom ter obranili nas, kakor tudi še druge, daljne nesreče — izrekamo tem potom vse priznanje in našo najtoplejšo zahvalo. (643)

V Starem Trgu, dne 25. septembra 1888.

Rodbina Pracni-tova.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—224)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

27. septembra:

Pri Slonu: Bader, Ridinžer, Falkenau, Kulka z Dunaja. — Kern iz Gradea. — Barjak iz Beleggrada. — Koppen iz Mostara.
Pri Mailé: Trump z Dunaja. — Spindler iz Gradea. — Haumaer iz Trsta.
Pri južnem kolodvoru: Bolafio iz Gorice. — Stolz iz Trsta.
Pri avstrijskem cesarji: Miklavč iz Dreženca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. sept.	7. zjutraj	739.3 mm.	7.0°C	brevz.	megla	0.06 mm.
	2. popol.	737.2 mm.	14.8°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	737.7 mm.	11.0°C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 10.9°, za 2.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 29. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.25	81.15
Srebrna renta	81.75	81.80
Zlata renta	110.65	110.50
5% marcna renta	97.20	97.80
Akcije narodne banke	875.—	873.—
Kreditne akcije	313.60	312.60
London	121.15	121.40
Srebro	—	—
Napol.	9.56	9.58
C. kr. cekini	5.63	5.71
Nemške marke	59.22 1/2	59.45
1% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	75
Ogerska zlata renta 4%	100	70
Ogerska papirna renta 5%	90	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	50
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227	75

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

Notarski kandidat,

dovršivši notarski izpit s prav dobrim uspehom, išče službe. Čez dva meseca je sposoben nadomestovati. — Ponudbe: X. Y. Z. upravnistvu „Slov. Naroda“. (630—2)

Poezije
SIMONA GREGORČIČA.
II. zvezek. — Založil Josip Gorup.
Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—33)
Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah.
FRAN DEŽMAN,
knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!
Pivo v steklenicah,
eksporno pivo, ki se dolgo ohrani, in močno pivo (dvojak)
iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.
A. MAYER-jeva
zaloga v Ljubljani. (243—21)

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno uplivačje pri vseh boleznih želodca.
Neprekošljive pri pomanjkanju sili do jedil, slabem želodcu, smrdeti sap, napenjanju, kislem podranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se naraja pesek in plesno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnusu in bljuvanju, glavobolju (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodcu, zapiranju ali zabasanju, preobloženju želodca z jedjo ali pijačo, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlate žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., vel. steklenici 70 kr.
Glavno zalogo ima lekar
KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)
Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se priden vsake steklenici.
Pristne v skoro vseh lekarnah.
SVARILO: Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se priden vsake steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Guseka v Kromerizu.
Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccareich. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Rudolfovem: lekar Dominik Rizoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739—39)

P. n.

Z ozirom na anonco gospe Josipine Andretto z 22. dne septembra, ki se tiče razdruženja društvene tvrdke **Ločnikar & Andretto**, usojam si, da se izogne vsakim zmotam, naznanjati častitemu interesovanemu trgovskemu svetu, da bodem vsled smrti svojega sodruženika gospoda Rajmunda Andretto

fabrikacijo salami

sedaj sam in pod svojim imenom na starem kraji v neomejenem obsegu nadaljeval.

Zahvaljujoč za zaupanje, ki ste je toliko let skazovali društveni tvrdki, prosim, da bi je tudi meni skazovali, kajti vedno se bodem prizadeval, je opravičiti.

Z velespoštovanjem

Ernest Ločnikar.

(633—3)

Preselitev podjetja
in
priporočilo.
Udano podpisani usoja se p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da je preselil svojo krojaško obrt, katero je imel 8 let v Gledaliških ulicah št. 6 v Šelenburgove ulice št. 4 (Schleinerjevo hišo).
Hkratu se zahvaluje za zaupanje, skazano mu v starem prostoru in prosi, da bi mu ga še nadalje ohranili, kajti prizadeval se bode v vsakem oziru zadostovati zahtevam p. n. kupovalcev in naročnikov z realno in solidno postrežbo in končno opozarja na zalogo došlega tu- in inozemskega blaga.
Z velespoštovanjem
F. Cassermann.
(642—1)

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224—32)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem
priporoča svoje (293—23)

patentovane vstricne zarezane strešnike, ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, ljeni, po ceni in ker najmanj trpé od snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica Konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebakke, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Gorico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18, 20, ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrli takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnili umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 43%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233—54)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Usojam si slavnemu občinstvu in p. n. prejemnikom tem potom uljudno naznanjati, da bodem

mesarsko obrt

svojega očeta Tome Jagra v popolnem prenovljenej mesnici, Šolski drevored, Mahr-ova hiša, nadaljeval. — Sekam samo

meso od pitanih volov

in sicer:

Sprednje meso 1 Ko. po 40 kr.
Zadnje „ 1 „ „ 50 „

Zagotavljam fino postrežbo in se priporočam za mnogobrojni obisk. Z odličnim spoštovanjem

IVAN JAGER,
mesar.

(639—2)

Čudež sedanjosti!

Najboljša in naj-

cenejša angleška

vremontoir obliki

Samo 4 glđ.

Mesto glđ. 15.—

10letno jamstvo za svetilno moč kazalnice.

ura z nihalom!

Samo 4 glđ.

Mesto glđ. 15.—

21letno jamstvo, da ura dobro gre.

Ta z devetimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami premijovana ura ima polirano okrožje iz bakraste zlatokovine, narejeno prav po zgornjem narisi s patentovano strokovnostekleno kazavnico, ki ima čudovito lastnost, da v zavsem temni noči

sveti svetlo kakor mesec.

Poleg tega ima zvončeno budilo, ki se lahko nastavi na kateri čas kdo hoče, ima dva bronasta uteža. Ker jej je cena, uštevši leseni zabojček, v katerem se odpošlje, le 4 glđ., reci: štiri goldinarje, more vsakdo omisliti si tako izvrstno, trajno uro, ki je kras vsakemu stanovanju. — Razpošljalja proti gotovemu denarju ali c. kr. poštnemu povzetju

Exporthaus I., „Zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien, Weissgärber, Kriegergasse II, Parterre, Thür 5, Wien. (541—14)

Mitra in gotova

pomoč boleznim v želodeci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravlja in telesne in dušerne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni s slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljervanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodeci, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zastinjenji, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v čreveh, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrvnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 glđ.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošljalja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, na pročelji pa natisneno mojo zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baccaricich, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zasotnosti, če se roko ali nogo zvije, pri morskeje mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (178—13)

SVARILO!

Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rubečem papirji tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 glđ. av. velj.

Jedini slovenski ilustrirani saljivi list.

ROGAČ

izhaja po dvakrat na mesec
ter stoji (478—20)

3 gld. 20 kr. celo leto,
1 gld. 60 kr. pol leta.

Uredništvo in upravnistvo v Narodni Tiskarni.

SKLADIŠČE FILIP TIČHO v BRNU

Zelny trh št. 21 in Radnična ulica št. 17.

Brusko zimsko blago za obleko, izvrstne baže, 135 cm. široko, čista volna. Za celo moško obleko. Gld. 5.—.	Blago za ženske obleke, najnovejše in najelegan- nejše, za jesensko in zim- sko sezono, 100 cm. široko. Za 1 obleko 10 metrov gld. 4-50.
Domače platno vkupe 30 vatov. 1 kos $\frac{1}{4}$ gld. 4-50. 1 kos $\frac{1}{2}$ gld. 5-50.	Noppe-loden, čista volna, najnovejše za jesensko in zimsko obleko. Za 1 obleko 10 metrov gld. 3.—.
Rumburško likovano statvino platno $\frac{1}{4}$ široko, zlasti za moško perilo pripravno. 1 kos 30 vatov gld. 6-50.	Ženske srajce iz dobrega šifona ali moč- nega platna, s širokimi čip- kami, zadostne velikosti. 6 kom. gld. 3-75.
Rumburški oksford, (pristine barve) v najnovejših uzorcih, 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6-50. 1 k. 30 vat. gl. 4-50.	Ostanek posobne preproge, 10—12 metrov dolg, — v vseh barvah, 1e la. baže gld. 3-50.
Sternberski KANEVAS 1 vatel širok, v vseh barvah, progast in križast, gar. pristne barve. 1 k. 30 vat. gl. 5.—. 1 k. 30 vat. la. baže gl. 6.—.	Zimsko žensko ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dolgo, čista volna, gl. 2. Double-Velour-ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dol., čista volna, gl. 3-25.
ŠIFON, jako dobre baže, posebno pri- praven za moško, žensko in otroče perilo. 90 cm. širok, 1 kos 30 vatov. Ivrste gl. 4-50, Ilvr. gl. 5-50, Ilvr. gl. 6-50 in 7-50.	Modni barhant v najlepših uzorcih za obleko, se sme prati, za kar se jamči, 60 cm. širok. 10 met. gld. 3-50. Valerijna flanela, najnovejše za obleke, 10 metrov gld. 3-80.

(5) Uzorci in ceniki na zah evanje (5-5)
zastonj in franko.
Razpošilja se proti poštnemu povzetju.

10 hektolitrov izvrstne, domače, obdačene
slivovke,
po 50 kr. liter, (636—2)
proda se na drobno ali pa skupaj.
Poskušnje pošilja na zahtevanje P. Prijatelj,
župan pri Sv. Trojici pri Mokronogu (Dolenjsko).

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem
(223—32) priporoča
ANDREJA DRUŠKOVIČA
trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10
vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Hiša z malim vrtom,
pripravna za kacega rokodelca, je na prodaj Podgoro
pri Ljubljani, pošta Sv. Vid. — Več o tem se izve pri
„Kovaču“ št. 22 Podgoro. (638—2)

Marseillsko žolco,
najhitrejšo, vsekako najsigurnejšo in najpri-
prostejše sredstvo
za čiščenje in zboljšanje vina
ima vedno (562—11)
A. Hartmann v Ljubljani.
Pisarna: Hotel Evropa.
Navod, kako se rabi, razpošilja se zastonj.

F. P. VIDIC & COMP.
priporočata p. n. občinstvu za salone, kavarne,
gostilne, privatna stanovanja i. t. d.
Iepe
lončene peči
po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga
izdelane. (440—28)
Zaloga: v Slonovih ulicah št. 9.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurju in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurju, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vradu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne ogiene kisline in ogljenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrtico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-
koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po
udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno
sobo 30 kr. do 1 gld.) (339—25)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0-06 gr. dva-
kratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se
težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo
Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bol-
nikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako
odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnage. To ga je napotilo, da je
začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter
konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravilniki.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.
V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Novo! Priporočamo vsem gospodinjam po nas novo uvedeni in po preskušenej metodi napravljeni Novo!

Tschinkel^{nov} kavin zdrob

v okusnih, jako praktičnih pušicah. (508—11)

kot najboljši, najkrepkejši in zaradi tega tudi najcenejši dodatek k bobastej kavi.

Novo! Dobiva se v vsakej specerijskej prodajalnici. Novo!

SCHÖNFELD. LOBOSITZ. **Avg. Tschinkl-a sinovi,** **DUNAJ. LJUBLJANA.**

Najstarejša tvrdka za kavine surogate cele države.